

ACİL GÖREV GREVLERLE DAYANIŞMADIR

Aydınlık Dergisi,23 Eylül 1995

Yıldırım Koç

Türkiye tarihinin en büyük grevleri 20 Eylül 1995 günü TÜRK-İŞ tarafından başlatıldı. 160 bin işçinin çalıştığı işyerlerinde greve çıkıldı. Türkiye tarihinde ilk defa, bu kadar çok sayıda işçi, çeşitli işkollarında ve tüm illerde aynı anda greve başladı. İşveren grev oylaması istetmeye cesaret edemedi. Hiçbir işyerinde hiçbir grevkırıcı çıkmadı. Grev yasağı kapsamındaki işyerlerinin işçileri (Ankara'da özellikle Harb-İş'in üyeleri) bir gün işe gitmediler ve grev açılışlarına etkili bir biçimde katıldılar. Ankara'da grevlerin başlatılması başlıbaşına bir olaydı. Tandoğan'a yürüyüş, Tandoğan'da MKE grevinin açılışında çeşitli işkollarından 15 bin dolayında işçinin gösterileri, Karayolları Gn.Md.'ne yürüyüş, grevin açılışı ve gösteriler, Necatibey Caddesinden Mithatpaşa Caddesine, T.Şeker Fabrikaları Gn.Md.'ne yürüyüş ve kamu çalışanlarının da katılımıyla, yine coşkulu gösteriler. Daha mutlu bir dünya ve Türkiye yaratabilme umudunu Türkiye işçi sınıfına bağlamış olanlar için herhalde olağanüstü umut verici, coşturucu, özgüveni artırıcı bir deneyimdi. Türkiyem şarkısı ile Türkiye işçi sınıfına selam marşının birlikte çalınması da güzeldi.

TÜRK-İŞ ilk kez grev öncesinde 9 bölgede bölge grev komiteleri, diğer tüm illerde de il grev komiteleri kurdu. Bu komiteler oldukça etkili bir biçimde çalışmaya başladı. Sendikaların bir bölümü ise, şubelerden işyerlerine kadar uzanan grev komiteleri oluşturdu.

TÜRK-İŞ'te bir grev fonu kuruldu. Tüm sendikalar ve özellikle grev yasağı kapsamındaki sendikalar bu fona önemli miktarlarda katkıda bulunacak.

TÜRK-İŞ ilk defa grevci işçilerin eşlerinin ve çocuklarının örgütlenmesi ve eylemlere aktif olarak katılması doğrultusunda bir kampanya başlattı.

İşyerlerinde yaygın olarak bulunan tüketim kooperatifleri de grevlerde önemli bir güç kaynağı oluşturacak.

Sermayenin çıkarları doğrultusunda emek düşmanlığı yapan basın ve yayın organları aleyhinde kampanyalar açılacak.

Hükümetin toplu sözleşme politikası, işyerlerini ayrı ayrı ele alarak, bazı işyerlerini greve zorlamak, diğerlerini de teslim almaktı. Grup toplu sözleşme tavrı sürdürülerek, Hükümetin bu oyunu bozuldu. Grevler sırasında işçilerin evlerinde oturmamaları, sendikalar tarafından sürekli olarak eylemde tutulmaları kararı da, Hükümetin bir başka hesabını bozdu.

Hükümetin grevleri ertelemesi durumunda, çalışılmayacağı ve gerekirse genel eylemlere başvurulacağı açıklandı.

Grevlerin belirli bir aşamasında, Tarım-İş tarafından başlatılan bir uygulama daha geniş kapsamlı olarak gündeme gelecek. Ülkenin dört bir yanındaki grevci İşçiler Ankara'ya getirilecek. İlk düşünülen, Başbakan Tansu Çiller'in konutunun onbinlerce işçiyle birlikte ziyaret edilmesi idi. Ama galiba Tansu Çiller, Türkiye'de işçilerin mücadelesi sonucunda görevinden ayrılmak zorunda kalan ilk başbakan olacağından, işçiler bu olanaktan mahrum kalacak.

Grev yasağı kapsamındaki işçilerin toplu sözleşmelerinin Yüksek Hakem Kurulu'nda görüşülmeye başlanması durumunda ise, bu kurumun önünde protesto gösterileri düzenlenecek.

İşçinin kendi hakkı kabul ettiği hakları sermaye veremiyor ve vermeye niyetli değil. Bu koşullarda, işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesi ve sınıf bilinci hızla geliyor. Bu süreçte sendikaların çeşitli eksiklikleri veya hataları olabilir. Ancak bugünkü saflaşmada bir tarafta sendikalarda örgütlü işçilerin öncülüğünde tüm halkımız, diğer tarafta IMF'nin öncülüğünde tüm sermaye ve servet sahipleri yer alıyor.

Bu grevler, basit bir ücret mücadelesi sonucu değildir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 18 Eylül günü okunarak oybirliğiyle kabul edilen bildirgesinde şöyle demektedir:

"TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, kamu kesimi toplu sözleşme mücadelesinin, IMF'ye karşı ülkemizin bağımsızlığı, demokrasi ve emeğe saygı mücadelesinin bir parçası olduğunu tekrar belirterek, ülkemizin bağımsızlığından, demokrasiden, emekten yana tüm güçleri, IMF'ye ve onun Türkiye'deki uzantılarına karşı verdiğimiz mücadelede TÜRK-İŞ'e destek vermeye çağırılmaktadır."

Bağımsızlıktan, demokrasiden ve emekten yana herkes, bu mücadelede TÜRK-İŞ'in yanında olmak zorundadır. TÜRK-İŞ'in yenilmesi, sol içindeki çeşitli gruplara değil, doğrudan doğruya sermayeye yarayacaktır. Özellikle bu koşullarda TÜRK-İŞ'e düşmanca yaklaşmak, pratikte sermayenin ve IMF'nin safında yer almak demektir.

Büyük lafları, iğnenin ucunda kaç meleğin durabileceği benzeri tartışmaları bırakalım. İşçi sınıfı hızla geliyor. Sermayenin uyguladığı ve uygulayacağı politikalarla, bu süreç daha da hızlanacak. Bu tarihi fırsatı kaçırmayalım. Bugünün acil görevi, grevlerle dayanışmadır.